

Розрахунки у сфері ЗЕД: строк розрахунків та нарахування пені за порушення строків розрахунків

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Статтею 13 Закону України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII «Про валюту і валютні операції» (далі – Закон № 2473), який введено в дію 07 лютого 2019 року, передбачено, що Національний банк України (далі – НБУ) має право встановлювати граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів. Частиною другою статті 13 Закону № 2473 визначено, при встановленні НБУ граничного строку розрахунків за операціями резидентів з експорту товарів грошові кошти підлягають зарахуванню на рахунки резидентів у банках України у строки, зазначені в договорах, але не пізніше строку та в обсязі, встановлених НБУ. Строк виплати заборгованості обчислюється з дня митного оформлення продукції, що експортується, а в разі експорту робіт, послуг, прав інтелектуальної власності та (або) інших немайнових прав - з дня оформлення у письмовій формі (у паперовому або електронному вигляді) акта, рахунка (інвойсу) або іншого документа, що засвідчує їх надання.

Згідно з пунктом 142 постанови Правління НБУ від 24 лютого 2022 року № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» (далі – Постанова № 18) на період воєнного стану граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів становлять 180 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 05 квітня 2022 року.

Крім того, пунктом 12 постанови Правління НБУ від 14 травня 2019 року № 67 «Про встановлення винятків та (або) особливостей запровадження граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і внесення змін до деяких нормативно-правових актів» визначено, що граничні строки розрахунків за операціями з експорту товарів, що класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД: 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1201, 1205, 1206 00, 1507, 1512, 1514, 2306, становлять:

- 1) 90 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 11 листопада 2023 року до 11 липня 2024 року включно;
- 2) 120 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 12 липня 2024 року.

Згідно з пунктом 7 розділу II Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів, затвердженої постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року № 7 (далі Інструкція № 7) банк розпочинає відлік установлених НБУ граничних строків розрахунків з дати оформлення МД типу ЕК-10 "Експорт", ЕК-11 "Реекспорт" на продукцію, що експортується (якщо продукція згідно із законодавством України підлягає митному оформленню), або підписання акта або іншого документа, що засвідчує поставку нерезиденту товару відповідно до умов експортного договору (якщо товар згідно із законодавством України не підлягає митному оформленню), - за операціями з експорту товарів.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відповідно до пункту 9 розділу III Інструкції № 7 банк завершує здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків:

якщо сума незавершених розрахунків за операцією з експорту, імпорту товарів не перевищує незначної суми. У разі здійснення розрахунків за експорт, імпорт товарів в іноземній валюті сума незавершених розрахунків за операцією з експорту, імпорту товарів визначається за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим НБУ на дату останньої події за відповідною операцією (остання дата платежу/надходження грошових коштів, дата поставки товару, дата зарахування зустрічних однорідних вимог);

у разі експорту товару – після зарахування на поточний рахунок резидента в банку грошових коштів, що надійшли від нерезидента за товар (уключаючи кошти, переказані резидентом із власного рахунку, відкритого за кордоном, якщо розрахунки за експорт товару здійснювалися через рахунок резидента, відкритий за кордоном, та резидентом подано документи іноземного банку, які підтверджують зарахування коштів від нерезидента за товар), або від банку (резидента або нерезидента) за документарним акредитивом, відкритим на користь резидента за операцією з експорту товару, або в порядку, визначеному пунктом 162 розділу IV цієї Інструкції.

Порушення резидентами строку розрахунків, встановленого згідно зі статтею 13 Закону № 2473, тягне за собою нарахування пені за кожний день прострочення в розмірі 0,3 відсотка суми неоподержаних грошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару) у національній валюті (у разі здійснення розрахунків за зовнішньоекономічним договором (контрактом) у національній валюті) або в іноземній валюті, перерахованій у національну валюту за курсом НБУ, встановленим на день виникнення заборгованості. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати суми неоподержаних грошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару).

Згідно з підпунктом 4 пункту 3 розділу I Інструкції № 7 день виникнення порушення - перший день після закінчення встановленого НБУ граничного строку розрахунків за операцією з експорту, імпорту товарів або строку, встановленого відповідно до раніше виданих за цією операцією висновків.

При порушенні граничного строку розрахунків за операціями з експорту товарів нарахування пені розпочинається з першого дня після закінчення законодавчо встановленого строку та здійснюється за кожний день прострочення, включаючи день завершення валютного нагляду.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа:

tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua